

Advokat Jens Munk Plum
Rådhuspladsen 14
1550 København V

Konkurrence styrelsen

Erhvervsministeriet

28. maj 1999
J.nr.: 2-8032-816

Samarbejdsaftale mellem Tele Danmark og Kort & Matrikelstyrelsen

Ved skrivelse af 30 juni 1998 foretog De anmeldelse af en samarbejdsaftale indgået mellem Kort & Matrikelstyrelsen (KMS) og Tele Danmark Erhverv (TDE) om udvikling og salg af et avanceret positionssøgnings- og arealopmålingssystem. Med anmeldelsen er ansøgt om ikke-indgrebserklæring i medfør af konkurrencelovens § 9 eller – hvis en sådan ikke kan gives – fritagelse efter konkurrencelovens § 8, stk. 1.

Aftalen er indgået den 16. april 1997 og produktet, korrektionssignalet, kaldes SPOT-FM og etableres ved brug af KMS' permanente referencestationer og stilles til rådighed via FM radio, medens TDE forestår abonnementsudbuddet til systemet.

Aftalen har en løbetid på 5 år, i løbet af hvilken KMS etablerer et landsdækkende korrektionssignal, og TDE løbende markedsfører og udbyder produktet. Parterne påtager sig i medfør af aftalens stk. 6 en konkurrenceklausul, hvorefter de ikke i aftaleperioden må indgå andre kommercielle samarbejder om et landbaseret kodedifferentielt GSP signal på FM-frekvenser. Efter udløbet af 5-årsperioden kan aftalen ophæves med 12 måneders varsel, dog bortfalder konkurrenceklausulen umiddelbart efter udløbet af 5-årsperioden.

Aftalen begrænser ikke parternes muligheder for at indgå samarbejde til anden side om deres basisprodukter ligesom den ikke begrænser KMS' råderet og udnyttelse af referencestationerne til andre, herunder forskningsrettede, formål.

Det relevante geografiske marked er Danmark. Det relevante produktmarked udgøres af opbygning, udbud, markedsføring og salg af landbaserede kodedifferentielle korrektionssignaler. Der findes på dette marked et mindre antal udbydere, herunder Farvandsdirektoratet. Produktet kan i et vist omfang substitueres af andre former for positionsbestemmelse. Disse giver imidlertid ikke – bortset fra traditionel landmåling - samme nøjagtighed ved brug til egentlig arealopmåling.

Nørregade 49
1165 København K

Telefon 3317 7000
Telefax 3332 6144

E-post ks@ks.dk
Hjemmeside www.ks.dk

Adgangen til markedet er som følge af liberaliseringen af det danske telemarked fri, og udover regler til imødegåelse af frekvensknaphed er der ingen adgangsbARRIERER. Ingen af parterne har inden for deres respektive virkefelt enerettigheder eller lignende til de elementer, der indgår i produktet. Det bemærkes i denne forbindelse, at TDE i samarbejdet kun bidrager med ekspertise i abonnementsstyring og markedsføring.

Konkurrencestyrelsen har i sin behandling af anmeldelsen lagt til grund, at parterne i aftalen udøver erhvervsvirksomhed og således er omfattet af konkurrencelovens § 2. Parterne har endvidere tilsammen en årlig omsætning på over 1 mia. kr., hvorfor aftalen ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i konkurrencelovens § 7, ligesom parterne ikke er del af samme koncern, jf. lovens § 5. Endelig er aftalen ikke omfattet af gruppefritagelser efter konkurrencelovens § 10 eller EU-fritagelse, jf. lovens § 4.

Konkurrencestyrelsen finder, at aftalen i udgangspunktet er en rent kommerciel aftale, der alene fastlægger vilkårene for parternes fælles produktion og markedsføring af korrektionssignaler til brug for positionering. Det eneste aftalevilkår, der påkalder sig konkurrenceretlig interesse, er konkurrenceklausulen i aftalens stk. 6. Ifølge denne bestemmelse må parterne ikke i aftalens 5-årige løbetid indgå i kommercielt samarbejde om et lignende produkt til anden side.

Konkurrencestyrelsen finder, at aftaleparterne kan anses for potentielt at være indbyrdes konkurrerende på produktmarkedet, og aftalens bestemmelser om eksempelvis tekniske normer, priser og markedsføring kan være produktionsbegrænsende for så vidt angår parternes manglende mulighed for at producere eller udbyde lignende produkter. Konkurrenceklausulen kan således medføre, at der sker en begrænsning i de potentielle konkurrencemæssige forskelligheder, at forbrugernes udvalg mindskes og at adgangen til markedet hindres.

Konkurrencestyrelsen finder på denne baggrund, at konkurrenceklausulen, henset til parternes styrke og markedsposition, har en vis indflydelse på konkurrencen. Aftalen kan derfor have til formål eller følge, at der sker en begrænsning eller kontrol af produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer, som omhandlet i konkurrencelovens § 6, stk. 2,2.

Aftalen er derfor omfattet af konkurrencelovens § 6, stk. 1.

Ved vurderingen af hvorvidt aftalen kan opnå en fritagelse efter konkurrencelovens § 8 har Konkurrencestyrelsen fundet, at samarbejdsaftalen har positive konkurrencemæssige virkninger ved at bidrage til at styrke effektiviteten i produktionen og distributionen af korrektionssignaler. Aftalen muliggør en rationel og effektiv udnyttelse af de to parter respektive ekspertise inden for

henholdsvis arealmåling/positionering og abonnementsudbud mm. Ligeledes bidrager samarbejdet om udviklingen af tjenesten til at fremme den teknologiske udvikling på markedet.

Videre har Konkurrencestyrelsen fundet, at på det meget begrænsede marked for opbygning, udbud, markedsføring og salg af korrektionssignaler er aftalens rationaliseringsgevinster i form af lavere produktions- og markedsføringsomkostninger til gavn for forbrugerne. Konkurrenceklausulen indebærer ikke indskrænkninger eller bindinger for så vidt angår såvel beslægtede aktiviteter som parternes aktiviteter i øvrigt. Aftalen pålægger således ikke parterne unødvendige konkurrencebegrænsninger i forhold til aftalens formål.

Endelig finder Konkurrencestyrelsen ikke, at aftalen medfører en normering eller fastlåsning af konkurrencen på det øvrige marked, ligesom den ikke begrænser potentielle konkurrenters muligheder på markedet. Der foreligger således ingen legale eller andre konkurrenceretlige adgangsbarrierer til markedet, og aftalen udelukker således ikke konkurrencen på en væsentlig del af markedet.

I medfør af konkurrencelovens § 8, stk. 1, meddeles det herved, at aftalen mellem Kort & Matrikelstyrelsen og Tele Danmark Erhverv om opbygning, udbud, markedsføring og salg af produktet Spot-FM fritages fra forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1.

Fritagelsen gives for en periode på 5 år, regnet fra den 1. januar 1998 til den 31. december 2002, jf. konkurrencelovens § 8, stk. 3, henholdsvis § 27, stk. 4.

Med venlig hilsen

Thomas Hauerberg